

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Bd. Regele Ferdinand No. 5.
(Tipografia L o v r o v & Co.)

A R A D.

Redacția din ORADEA:
Strada Regele Carol II. No. 14.Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

Pe marginea unei declarații ministeriale

La discuția din senat a reformei învățământului secundar s'a adus d-lui ministru de instrucție dr. C. Angelescu învinuirea, că a înființat prea multe școli secundare teoretice.

La ceea ce ministrul instrucției a răspuns într'un chip demn de toată atenția.

A spus:

Că în comparație cu alte state — bunăoară cu Bulgaria, care are peste 900 de gimnazii! — școlile noastre secundare teoretice sunt mai puține de cât ar trebui conform proporției numerice a populației și conform rolului ce trebuie să-l jucăm în orient;

Că dacă s'au înființat mai multe școli teoretice decât de cele practice, d-sa a purtat de grijă și acestora din urmă, încât numărul lor se poate socoti considerabil față de ceea ce aveau în România mică și față de ceea ce moștenisem în provinciile alipite;

Că, în schimb, e foarte adevărat și foarte trist, că nici absolut nici școlilor practice ce le avem — și pe cari opoziția le numește puține — nu încap în vreo slujbă, încât sunt nevoiți să'n groașe rândurile birocratilor statului sau ale șomerilor muritori de foame. Că industria și toate întreprinderile particulare boicotează în chip fățiș elementele românești, încât e o minune dacă găsești într'o întreprindere particulară un român, doi.

Declarațiile acestea de bună seamă n'au fost făcute ca să rămână simplă maculatură în pinițele Monitorului Oficial. Pe nițelele instrucției dr. C. Angelescu îl știm omul care apără cu înverșunare drepturile românești, și-l mai știm omul care mai mult face decât vorbește, iar când vorbește vorbește numai ca să spună: S'a făcut.

Să nădăjduim, deci, că vom asista la începutul unor luări de măsură, fără de cari de geaba este orice solitudine față de școlile practice.

În privința acestor școli d. dr., C. Angelescu a făcut începutul, de îndatăce-a revenit în fruntea ministerului instrucției: a luat măsuri ca să se sporească numărul burselor, în scopul ca să se înlăture pericolul ce-l constituia descreșterea contingentului românesc al acestor școli. E, firește, numai un început. Mai trebuie multă solitudine față de elevii români ai școlilor acestora, până când contingentul lor românesc va putea să domine satisfăcător pe cel minoritar. Să nădăjduim că începutul va fi continuat, până la împlinirea acestui postulat.

Dar, cu atâta n'am făcut nimic, precum însuși ministrul instrucției a declarat-o acum la Senat. De geaba vom româniiza contingentele învățământului practic, dacă după terminarea școlii elevii acestor școli rămân aproape cu toții pe drumuri, boicotați de întreprinderile străine.

Va ști ministrul instrucției să impună guvernului o împlinire grabnică a promisiunii ce a făcut-o țării guvernului de azi, că va proteja munca națională?

Să vedem!

Până nu va face aceasta, opera sa strălucită pe care o reprezintă sumedenia de școli cu cari a înzestrat țara, rămâne o operă parțială, lipsită tocmai de ceea ce-i era mai necesar.

O nedreptate în sfârșit reparată

Intre mulții oameni mari ce i-a avut în trecut Aradul românesc, este unul care a fost nedreptățit în chipul cel mai ofensător de posteritatea uitucă: dr. Gheorghe Popa, consilierul cultural al eparhiei arădane, acela care a vegheat decenii de-a rândul la 'ndrumerea școlilor românești depe această graniță etnică, iar prin presă și 'n viața publică a dus o luptă n'ncetată pentru trezirea conștiințelor românești de aici.

Posteritatea l-a uitat, s'ar putea spune cu totul. Bihoreni, depe plaiurile cărora a venit între noi, nu i-au dat nici măcar o placă comemorativă pe casa sa din Câmpani. Iar arădanii, cari s'ar fi cuvenit să-l țină veșnic în minte, nu i-au cinstit amintirea nici măcar printr'o școală botezată după numele lui.

Nedreptatea aceasta e reparată în sfârșit.

În vitrina arădană a apărut acum o carte de-o mare valoare documentară (atât biografică și bibliografică, cât și referitor la zbuiciumul românesc ce-a fost aici pe vremea lui Gheorghe Popa), o carte scrisă cu multă pietate și venerație, a aceluia care împlineste cu cinste și rodnicie de peste două decenii locul lui Gheorghe Popa la consilieratul cultural al eparhiei arădane: d. dr. G. Ciuhandu.

Se chiamă această carte „Dr. Giorgiu Popa, Un om de școală și cultură 1841-97”, și cuprinde nu mai puțin de 134 pagini (format 4) pline de informații despre viața și activitatea marelui cărturar și om de școală. Cititorii vor găsi în această carte prețioasă prefațată de P. S. Sa episcopul Ciorogaru, o viață de român cu adevărat pilduitoare, căreia se cuvine să i se păstreze amintirea cu toată sfințenia.

Studenții și românii din Ungaria

La congresul studențesc dela Băile Herculane s'au desbătut cu amplitudine și cu multă tinerețe patriotică două chestiuni cari trebuie să preocupe zi și noapte pe fiecare român: problema românilor de peste hotare și agitația revizionistă a ungarilor și bulgarilor.

Dacă preocupările acestea ale tineretului nostru universitar ni-au măgulit și prin căldura cu care au fost îmbrățișate, și prin temeinicia cu care a fost înfățișată situația jalnică a românilor din Bulgaria, Iugoslavia și Grecia, ne-a surprins în schimb și ne-a dur-

rut, că românilor din Ungaria nu li s'a dat nici cea mai mică atenție. Să se fi datorit faptul că au lipsit dela debateri orădanii, o priți nu se știe de ce (pentru că ar fi urmat poate să pună chestiunea menținerii facultății de drept din Oradea?)

Precum se știe, tocmai acum se pune la cale în Ungaria un atentat în contra românilor ortodocși, la fel aceluia încercat la 1913 în contra uniților prin înființarea episcopiei dela Hajdudorogh, — atentat care urmează să desăvârșea-

scă ceea ce s'a făcut prin desființarea școlilor noastre confesionale din Ungaria, prin cenzurarea predicilor de către solgăbirăi, și prin toate acele asiatisme despre cari s'a vorbit atâta. Era deci cât se poate de oportun un protest al studențimii, mai cu seamă după ce guvernul și arhierii noștri nu dau niciun semn că s'ar preocupa de soarta fraților din Ungaria!

Ne doare această scăpare din vedere, care dovedește că românii din Ungaria au ajuns să nu se mai ocupe de dânșii nimeni, nimeni.

Procesul Gărzii de Fier

— O depoziție senzațională urmată de arestarea martorului care s'a acuzat singur: complotul s'a limitat la patru participanți, și s'a pus la cale în închisoarea dela Făgăraș —

— Depozițiile d-lor G. Brătianu, Mareșal Averescu, C. Argetoianu, g-ral Cihoski, ș. a. —

BUCUREȘTI, 30. — Unele ziare din Capitală și aproape toate zărele din provincie — acestea informate de oamenii agenției Rador — au afirmat că 'n depoziția sa de ieri dela proces, d. G. Brătianu, președintele celui de al doilea partid liberal, a declarat că socoate dizolvarea Gărzii de Fier legală și oportună.

D. G. Brătianu a trimis ziarelor o rectificare, arătând că a spus tocmai contrarul: că socoate dizolvarea Gărzii ilegale și inoportună, și adăugând — ca circumstanță agravantă — că dizolvarea a fost decretată în ultimul moment, când se mai puteau depune candidaturile.

Caracterul d-nei Crăciunescu

Au fost interogate ieri două rude ale principalei martore a acuzației, Florica Crăciunescu. D. N. Crăciunescu, cumnatul

d-nei Crăciunescu, întrebata asupra caracterului acestei doamne, a spus:

— E o fire cam rea și suferă de nervi.

D. N. Teodorescu, văr cu d-na Crăciunescu, e întrebata de apărare ce știe despre această doamnă?

— Știu că d-na Crăciunescu suferă de nervi.

Președ.: De cât timp?

— De câțiva ani. Primele crize le-a avut după moartea soțului ei.

— Ce fel de crize?

— Leșinuri.

— A mai fost internată?

— Nu cred.

— La spitalul gardienilor publici a fost internată?

— Da, a fost.

Președintele: Dar azi unde se află?

— Până ieri era la spitalul gardienilor. M'am întâlnit ieri cu copilul ei și mi-a spus acest lucru.

rarea maselor. Eu cum am venit la putere i-am lăsat liberi. A fost nevoie de mult tact ca să apăsăm peste 70 de greve. N'am oprit pe comuniști să meargă în alegeri.

Și-au ales reprezentanți în Parlament și Parlamentul a luat măsuri disciplinare contra lor. Iar când am avut dovezi irefutabile împotriva comuniștilor, au fost trimiși în fața justiției.

D. președinte: Ce părere aveți despre d. g-ral Zizi Cantacuzino?

E capabil să intre în vreun complot?

Nu-l cred capabil de așa ceva.

Depoziția d-lui g-ral Coandă

A fost apoi audiat d. general Coandă, care declară că a vizitat cazarma legionară dela Bucureștii-Noi, și a constatat acolo un spirit patriotic și disciplinat.

— Vați înscris sau nu în Garda de fier?

— Vroiam să mă înscriu, însă din cauza evenimentelor n'am putut îndeplini formele necesare.

Depoziția d-lui D. R. Ioanițescu

Întrebat ce păreri are despre Corneliu Zelea-Codreanu, fostul ministru D. R. Ioanițescu a declarat că l cunoaște bine, și că pe vremea când era subsecretar de stat la interne, i-a cerut permișiunea pentru marșul în Basarabia. Toate organele siguranței se opuneau. Am stat de vorbă cu d. Codreanu care mi-a dat cuvântul de onoare că nu se va întâmpla nimic. I'am dat voie și ru s'a întâmplat nimic.

— Sunt pilejuri când partidele întreprind violența?

(Continuare în pag. III-a).

Depoziția d-lui Mareșal Averescu

E strigat ca martor d. mareșal Averescu. La intrarea sa în sală, consiliul, publicul și acuzații se ridică în picioare. După ce depune jurământul, membrii consiliului se așează, acuzații rămânând în picioare tot timpul depoziției.

D. av. Vasiliu Cluj întreabă, cum privește d. martor aplicarea legii stării de asediu și necesitatea ei actuală?

— Asupra chestiunii acesteia m'am pronunțat într'un articol pe care l'am scris în „Indreptarea” din 28 Ianuarie.

Nu putem avea o lege a stării de asediu atâta timp cât Constituția se opune categoric.

La 1907 mi s'a pus la dispoziție legea stării de asediu, dar

n'am întreprins-o. La 1920, când a fost impusă de pericolul bolșevic, războiul nu era încă terminat, și aveam la dispoziție legea dela 1916, adusă pentru toată durata războiului.

Cum considerați dv. dizolvarea Gărzii de fier din punct de vedere legal și politic?

— Nu-mi pot da vreo părere, pentru că în 1920, eu am dizolvat partidul comunist, dar aveam dovezi materiale că el prezenta un pericol social. Dacă în cazul acesta nu există acest pericol, cred că dizolvarea a fost o greșeală.

Cum se face că în 1920 s'a intronat liniștea deși comuniștii au participat la alegeri?

— Liniștea nu se restabilește prin legi. E o chestie de psihologie, să nu mărești turbu-

Festivalul dela Palatul Cultural din Arad

Este știut că marea frescă a neamului, menită a împodobi sala Ateneului român e pe cale a se înfăptui. Schițele concepute de marele pictor *Costin Petrescu* au fost acceptate de către comisia artistică a Ateneului, iar d. Ministru Angheliescu se străduiește acum să adune fondurile necesare ca această monumentală capodoperă să se realizeze în cel mai scurt timp. Spre acest scop s'a tipărit o serie de vignete reprezentând scene din marea frescă a trecutului nostru, cari s'au pus în vânzare, și astfel fiecare cetățean iubitor de neam are posibilitatea de a contribui cu obolul său la această grandioasă înfăptuire pe care neamul o așteaptă de atâtea decenii.

A fost o fericită inspirație din partea liceelor de fete și băieți din Arad, de a organiza pentru desfacerea vignetelor un festival la Palatul Cultural. Și meritul lor este cu atât mai mare, cu cât serbarea a reușit peste orice așteptări. Programul întocmit cu multă îngrijire și foarte variat s'a ridicat mult deasupra comunului care caracterizează de obicei reprezentările școlare. Variate, executate ireproșabil și, mai presus de toate, străbătute de un cald patriotism, producțiunile de azi ale școlărilor noștri au fost o plăcută revelație pentru publicul numeros care a ținut să asiste.

Aranjatorii merită toată lauda, în prima linie d. prof. *Toma Strelievschy* pentru însușirea cuvânt explicativ și minuțioasă inscenare a feeriei: *Fetița orfană*, d. prof. *Lazar Niță* și *Iulian Toader* pentru sobrele tablouri vivante, d. soara *Hortensia Bogdan* pentru ultimul tablou vivand și dansurile românești d. prof. *Ioachim Dabiciu* pentru exercițiile gimnastice variate și ireproșabil executate, d. *Ion Lipovan* și soara *Eugenia Papp* pentru partea muzicală, foarte îngrijită, a programului.

Un cald cuvânt de încurajare însuflețitorilor debutanți, dela

cel mărunțel până la cel mari, cari s'au achitat de datoria lor actoricească cu toată seriozitatea, lăsându-ne să întrezărim în rândul lor atâtea talente ce mijesc.

Dincolo de rezultatul material, care constituie o reală contribuție la înfăptuirea măreței opere ce se pregătește, serbarea aceasta s'a distins printr'un desăvârșit succes moral, ca o mărturie că orice faptă isvorită din o spontană însuflețire își are rezonanța dorită în sufletele celor mulți.

D. *Strelievschy* căruia i se dărește partea leului la crearea acestei atmosfere însuflețitoare, atât de necesară în vremurile noastre de continuă văicăreală și de scepticism destructiv, poate fi mulțumit de succesul pe care l'a repurtat astăzi, iar școala care are în corpul său didactic un astfel de animator se poate cu drept cuvânt mândri.

Liceele „Ghiba Birta” și „Moise Nicoară”, prin felul cum au înțeles să sprijine acțiunea școlii lor, marele animator care a fost întotdeauna d. ministru Angheliescu, au dat încă odată dovadă că știu să exploateze fericit momentele menite a picura patriotismul în sufletele fragede ale școlărilor lor.

Cronicar

Convocare

În conformitate cu art. 20 din Statutele Domnii membri ai Institutului Social Banat-Crișana sunt rugați a participa la **Adunarea generală** ordinară ce se va ține în ziua de Sămbătă 31 Martie c. orele 6 d. m. la sediu, în localul **AUTO-CLUB R. R. Et. II.**

La ordinea de zi:

1. Dare de seamă asupra activității anului expirat.
2. Bugetul pe anul 1934-35.
3. Eventuale.

p. Președinte:
C. Teodorescu
Rectorul Școlii Politehnice

Secretar Gen. Adm.
Prof. Tr. Topliceanu

Cinematograf

Arad

Central: Sezon la Cairo.
Corso: Dragoste cu năbădăi.
Select: Așa cum mă dorești.
Urania: Stăpânul munților.

Timișoara

Apollo: Tinerețe a ta e viața.
Capitol: Craii dela Maxim.
Forum: Serviciul secret.
Tivoli: Umbra fericirii.

Oradea

Heyman: Frontul subteran.
Film-palace: Secretul doamnei Blanche.

RADIO

1875 m. Radio România 20 kw și
364,5 m. București 12 kw.

Vineri, 30 Martie

Ora 20. Radu Vulpe: O legiune romană.
Ora 20.20. Muzică vocală (plăci).
Ora 20.45. Dimitrie Nanu: Lectură.

Ora 21. Concert simfonic al orchestrei „Filarmonica”. (Transmisiune dela Ateneul Român.)
Ora 22. D-ra Holban: Poezii populare românești în franțuzește.
Ora 22.15. Continuarea concertului simfonic.
Ora 22.45. Raeio-Jurnal.

Sămbătă, 31 Martie

Ora 13. Bursa, apele Dunării. Concert de prânz (plăci).
Ora 14. Radio-Jurnal.
Ora 14.20 Muzică ușoară (plăci).

Ora 11.30. Dna Lucia Calomeri: Lectură.
Ora 17.45. Muzică.
Ora 18. Orchestra Radio.
Ora 19. Radio Jurnal.
Ora 19.15. Orchestra Radio.
Ora 20. Dr. M. Nestor: Psihologia aplicată la Căile Ferate.
Ora 20.20. Muzică vocală (plăci).

Ora 20.45. V. Negru: Turismul, instrument de cultură.
Ora 21. Concertul soc. corale „Carmen” (Transmisiune dela Ateneul Român).
Ora 22. Poșta Radio.
Ora 22.15. Continuarea concertului.
Ora 22.40. Radio Jurnal.

Farmacii de serviciu

Arad

Weisz, Piața Avram Iancu.
Janka, Bul. Reg. Ferdinand.
Szondi, Str. Consistorului.

Slujbele catedralei ortodoxe din Arad în săptămâna sfintelor patimi și la Înviere

Sămbătă, 31 Martie: 7 dim. Utrenie, spovedanii; 8 dim. Sf. Liturghie a sf. Ioan Hrisostom. Cuminecări. 3 d. m. Procesiune pentru aducerea Stălpărilor. Vecernie.

Duminică, 1 Aprilie: 7 dim. Utrenie. 10 dim. Sf. Liturghie a sf. Ioan Hrisostom. Predică. 4 d. m. Vecernie. 7 $\frac{1}{2}$, seara Denie. Predică.

Luni, 2 Aprilie: 7 dim. Spovedanii. 9 dim. Ceasurile, sf. Liturghie a sf. Grigorie Dialogul. 4 d. m. Pavcernița mare. 7 $\frac{1}{2}$, seara Denie. Predică.

Marti, 3 Aprilie: 7 dim. Spovedanii. 8 dim. Ceasurile, sf. Liturghie a sf. Grigorie Dialogul. 4 d. m. Pavcernița mare. 7 $\frac{1}{2}$, seara Denie. Predică.

Miercuri, 4 Aprilie: 7 dim. Spovedanii. 8 dim. Sf. Liturghie a sf. Grigorie Dialogul. Cuminecări. 4 d. m. Pavcernița

mică. 7 $\frac{1}{2}$, seara Denie. Predică **Joi, 5 Aprilie:** 7 dim. Spovedanii, Sf. Liturghie a sf. Vasile cel M., Cuminecări. 7 $\frac{1}{2}$, seara Denie; cele 12 Evanghelii ale sf. Patimi.

Vineri, 6 Aprilie: 10 dim. Ceasurile Impărătești. 3 d. m. Vecernie. Predică. 8 seara Prohodul Domnului. Procesiune. Predică.

Sămbătă, 7 Aprilie: 7 dim. Spovedanii și Cuminecări. 10 $\frac{1}{2}$ dim. Sf. Liturghie a sf. Vasile cel Mare.

Duminică, 8 Aprilie: 4 dim. Slujba sf. Înviere. Cu procesiune. 9 dim. Sf. Liturghie a sf. Ioan Hrisostom. Predică P. S. Păr. Episcop. 4 d. m. Vecernie.

Luni, 9 Aprilie: 7 dim. Utrenie. 9 $\frac{1}{2}$ dim. Sf. Liturghie a sf. Ioan Hrisostom. Predică. 4 d. m. Vecernie.

Oficiul Parohial

Congresul studentesc

În ședința de a doua zi a congresului studentesc dela Băile Herculane, s'a adus în discuție situația românilor macedoneni, românilor din valea Timocului și românilor din Banatul sârbesc. Cu părere de rău trebuie să arătăm că nu s'a găsit nimeni care să arate studentimii jalnica situație a românilor din Ungaria, chestiune care este în strânsă legătură cu revizionismul.

D. *Miciulski*, președintele uniunii, a încercat să-i dea congresului o notă cuzistă, el

personal făcând politică de acest fel, din care cauză d. Amedeu Bădescu, președintele centrului studentesc bucureștean, în asentimentul majorității a protestat energic contra acestui fapt.

În ședința de după masă s'a ridicat un incident, cerându-se excluderea din toate asociațiile din țară a studentului Matei Dnescu, unul care a primit bani dela Max Aușniț, zădărniciind toată activitatea naționalistă dela facultatea de drept din București.

Informațiuni

ABONAMENTE:

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1000 anual, 600 pe 6 luni, 300 pe 3 luni, în străinătate: 2000 lei anual.

D. V. Pirtea, senator de Timiș-Torontal, a fost numit membru în consiliul general al cooperației, pe termen de 3 ani, ca delegat al ministerului industriei, în locul d-lui Al. Belet, a cărui delegație încetează.

E vorba să se facă în curând noul înaintări în corpul diplomatic. D-nii Telemek și Flondor, din ministerul de externe, vor fi înaintați miniștri plenipotențari.

În curând, Ministerul de Externe va anunța oficial noua mișcare în diplomatie. Mai multor miniștri tineri li se vor încredința posturi importante în străinătate. În locul d-lui Gurănescu, ministrul României la Belgrad, va fi trimis un diplomat tânăr și de merit, din minister. D. Buzdugan, secretarul d-lui N. Titulescu, care a fost înaintat consilier de legăție, va fi trimis la Londra.

Sunt declarate vacante: un post de secretar cl. I la școala de ucenici din Arad și un post de conductor tehnic la primăria Reșița.

Asociația funcționarilor județeni din Arad va ține prima ședință culturală, din ciclul conferințelor lunare, Marti 3 Aprilie a. c. cu următorul program:

1. Cuvântul de deschidere: de d. dr. Ioan Ciuca, subprefect al jud. Arad, președinte de onoare al A. F. J.
2. „La izvorul Crucii”: conf. de d. dr. Pompiliu Puticiu, directorul secției culturale a A. F. J. și secretarul Asociației „Frăția ort. română”, secția protopopiatului Arad.
3. „Funcționarul ca factor social”: conf. de P. C. S. părintele Florea Codreanu, din Arad.
4. „Comparația între administrația actuală și cea din trecut. Priviri generale”: conf. de d. dr. Simion Pop-Zaslo, prim-pretor al plasei Șiria.

Rugăm pe toți abonații în restanță, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.

POȘTA REDACȚIEI

Rugăm pe toți corespondenții și colaboratorii noștri, ca în viitor, să trimită manuscrise numai la redacția din Arad.

Croitoria pentru domni A. Samson

Arad, Str. Alexandri Palatul „Hotelului Central“

Se confecționează haine de cea mai frumoasă execuție, din noul sitelele stoffe de primăvară și de vară. Cele mai noi croiuri. Prețuri moderate!

Cețiți și răspândiți „ECOUL“

Au sosit cele mai noi și mai moderne mătăsuri de primăvară

Stofe pentru dame și bărbați, ciorapi, diferite pânzeturi pentru cămăși bărbătești

La magazinul de modă **LUDOVIC GOLDSTEIN** Arad, str. Brătianu 2

La cumpărături pe bonuri de impozit dau 50%

Al II-lea Volaj Special

Oradea - București

Lei 600 Clasa III-a || **Lei 850** Clasa II-a DUS și INTORS

Plecarea din Oradea: Duminică 15 Aprilie 1934 pe la ora 5,30 dim.

Inapoierea din București: Miercuri 18 Aprilie 1934 pe la ora 21 $\frac{1}{2}$.

ORADEA-CLUJ DUS și INTORS

Lei 200 clasa III-a **Lei 275** clasa II-a

Plecarea: Duminică 15 Aprilie 1934, ora 5,30 dim.

Inapoierea: Joi 19 Aprilie 1934

Biletele se eliberează numai până **JOI 5 APRILIE 1934, ORA 9 SEARA**

La Biroul de Volaj

Wagons-Lits // Cook

ORADEA, Strada Regele Ferdinand No. 2
Vagon-Restaurant și Vagon-pat cu prețuri excepțional de REDUSE

Rețineți din vreme Camere și pensune pentru hotelurile din București, la prețurile noastre extrem de ieftine!

Au sosit noutățile de primăvară!

Pardesiuri elegante pentru dame, rochiile moderne, trench-coat-uri pentru copii —o— Casa de modă

Radó după gust, calitate, prețurile cele mai reduse

Pardesiuri pentru dame

Dela cele mai fine până la cele mai simple, se pot procura cu prețuri uimitor de ieftine la marele magazin de confecțiuni

Menczer

ARAD, Bul. Regina Maria No. 12
lângă Librăria
„DIECEZANA“

Procesul Gărzii de Fier

(Urmare din pagina 1-a).

— Depinde ce fel de violență. Înainte de război partidele veneau la guvern prin violență. Și după război n'a dispărut acest obicei.

In chestia Virgil Ionescu

În legătură cu tratamentul ce i s'a aplicat în arestul din Ploiești inginerului Virgil Ionescu, au fost audiați ieri următorii:

D. Luzzi Cristodor, care a dat amănunte despre modul cum s'au operat arestările.

D. judecător de instrucție dela Ploiești Ionescu-Lungu, care a declarat că Virgil Ionescu l-a rugat, după ce a ajuns în cercetarea sa, să nu mai fie trimis la chestură.

D. av. Staniliiu, care a declarat că Virgil Ionescu în loc să fie cercetat la parchet, a fost dus la chestură.

A fost apoi audiat în aceeași chestiune d. Alex. Popescu, șeful siguranței din Ploiești, care a declarat că la 30 Dec. Virgil Ionescu a fost adus dela tribunal la chestură, a fost

cercetat de chestor și lăsat în seama chestorului.

D-ra Lizeta Gheorghiu: Ce rol a avut martorul în cercetarea lui Virgil Ionescu.

— N'am avut nici un rol.

— Cum ai declarat atunci în scris că i-ai dat ceai și țigări?

— Am avut dispozițiuni în acest sens.

Apararea: De ce în declarația dela dosar ai spus că ai asistat la cercetări?

— N'am asistat. L'am văzut în zilele când era cercetat.

D. av. Budișteanu: Cum se face că martorul în calitate de șef al siguranței, n'a participat la cercetarea unui fapt așa de grav?

— A cercetat d. chestor.

A văzut pe Virgil Ionescu bătut?

— Nu l-am văzut.

Apărarea cere ca martorul să fie confruntat cu alți martori și pentru aceasta să stea la dispoziția consiliului. Președintele admite.

curate. Dă dovadă de un curaj în a-și spune păreriile cum puțini oameni există. Nu-l pot crede capabil de acțiuni subversive.

Alți martori

Au mai fost audiați ieri:

D. prof. univ. Găvănescu, care a arătat că e legitimă o mișcare naționalistă, deoarece românii sunt încălecați de străini.

D. Al. Cantacuzino, fostul arestat dela Pașcani, care a arătat că Codreanu li-a dat or-

din după dizolvare să stea pe pace, deoarece dizolvarea va fi atacată prin justiție.

D. av. Brodier, care a arătat că a fost consultat la Crăciun de Codreanu privitor la contestarea dizolvării.

Studentul Bozântan, care a arătat peripețiile depunerii listei dela Sălaj.

Păr. Moța, care a arătat cum a fost arestat ilegal.

M. Bălănescu, G. Vlădescu, ș. a. din Câmpulung, cari au arătat că Hodoș e un om liniștit și incapabil de violențe.

O mărturisire senzațională

După audierile de până aci, a venit o depoziție senzațională, urmată apoi de arestarea audiatului, care s'a divulgat singur ca participant la complot, al altui complot însă decât cel din ordonanța definitivă.

Martorul, arestat apoi ca să fie după instruire trecut pe banca acuzării, este Teodor Iuraș, unul dintre tovarășii de închisoare dela Făgăraș ai atentatului N. Constantinescu. Acuzatul Constantinescu declarase, după cum se știe, în fața consiliului, că suprimarea lui Duca n'a hotărât-o Garda de Fier, ci dănsul, în închisoarea dela Făgăraș. Martorul Iuraș, care s'a înscris singur ca martor al apărării, a venit să confirme.

El a declarat că în timpul când se afla în închisoarea dela Făgăraș, Constantinescu li-a spus că e vinovat de prigonirea Gărzii de Fier primul-ministru I. G. Duca și li-a propus să-l suprimă. Au și fixat în acest scop o întâlnire la București, pentru ziua de 18 Decembrie.

D. g-ral Costandache: D-ta ai venit la București?

— Da.

— Și ai luat cu cineva înțelegere?

— Nu, căci n'aveam nevoie.

— De ce n'ai executat d-ta planul?

— Eram sub comanda lui Constantinescu.

— Câți legionari erăți la închisoarea din Făgăraș?

— 14 legionari.

— Câți ați luat hotărârea de a suprima pe Duca?

— Patru legionari. Eu, Constantinescu și alți doi.

D. g-ral Comanescu: Și regretați moartea unui om ca Duca?

— Da, și evenimentele cari au produs-o.

D. g-ral Costandache: Cum îți explici d-ta că acum regretați pe Duca, când adineaori spuneai că vroiai să-l suprimi?

— Regret omul, nu piedeca pusă în calea națiunii.

Arestarea martorului

D. comisar regal col. Hotineanu a cerut după aceasta d-lui președinte să se consemneze în procesul verbal declarația martorului, care trebuie reținut la dispoziția consiliului pentru completarea cercetărilor, întrucât cele declarate de el constituie un fapt penal.

D. Vasiliu-Cluj: Martorul a jurat pe cruce și a venit să vă facă o destăinuire sinceră a procesului lui sufletesc, ceia ce nu poate constitui un fapt penal, fiindcă proces de intenție nu se face. În această situație, pentru a nu complica desbaterile, vă rog respectuos să treceți mai departe. Legea nu pedepsește intenția.

D. avocat Cioc pune concluzii în același sens, spunând că acuzarea s'a opus la consemnarea în procesul verbal a declarațiilor altui martor.

D. col. Hotineanu: Este drept că m'am opus la consemnarea celor declarate de un martor în ședință, pentru că aceasta nu este în prevederile legii.

Comisarul regal a cerut din nou să se rețină martorul la dispoziția consiliului spre a fi cercetat și judecat, și a spus că declarația lui Iuraș a fost înscenată, pentru că să se dovedească că atentatul s'a pus la cale la Făgăraș și nu la Garda de fier.

D. Vasiliu-Cluj respinge acuzația ofensătoare, spunând că apărarea nu i capabilă să recurgă la astfel de puneri în scenă.

D. Corneliu Codreanu res-

pinge acuzația d-lui comisar regal că declarația ar fi aranjată, și spune:

Nu se poate o ofensă mai mare ca aceasta. Și dacă putem fi bănuți în acest mod, atunci renunțăm la toți martorii și condamnați-ne.

Ședința s'a suspendat apoi și consiliul a intrat în deliberare, hotărând arestarea martorului, care a fost ridicat și depus în arestul consiliului de război.

Reapare ziarul „Cuvântul“

BUCUREȘTI, 30. — Autoritățile militare au ridicat azi dimineață sigiliile dela redacția ziarului „Cuvântul“, predând localul direcțiunii. Ziarul „Cuvântul“ va reapare imediat după Paști.

Alte comisii interimare comunale

La ministerul de interne s'au mai semnat deciziile pentru numirea următoarelor comisii interimare comunale:

Timișoara

Augustin Coman, preș., dr. Ioan Bontilă, dr. Geza Löffler, Teodor Cătălina, Aurel Ionescu, Eduard Prohasca, Nicu Fărcășanu, căp. George Legel, George Corcan, Ion Vlădescu și Șt. Ardeleanu, membri.

Zălau

Dr. Domșa A. Iulian preș., Belizar Alexandrescu, Leontin Ghergariu, dr. Alex. Saba, Remus Roșca, Ion Chirițoiu, Vicențiu Jozii, Nicodim Sigmireanu și Șt. Matias, membri.

Satu Mare

Dr. Șt. Cherecheș preș., Ioan Ursu și Isidor Dămboianu, vicepreș.; Ioan Radu, Ioan Vuia, Ioan Savangu, Iustinian Ungur, Aurel Sântion, Paul Cherecheș, dr. Tiberiu Sudy și dr. Eugen Ieremiaș, membri.

Incercați restaurantul

AZUGA

(fost KISPIPA)

Bere la pahar Azuga, specialitatea Caraiman se găsește numai aici; grătar special, ciorbă de burtă și tot felul de mâncări românești. Menue și abonamente. Muzică țigănească

Proprietar:

Emil Schnabel, Oradea

D. C. Argetoianu declară că dacă era în locul liberalilor, încheia cartel cu Garda de Fier

Audiindu-se apoi fostul ministru de interne d. C. Argetoianu, martorul a fost întrebat de apărătorul Vasile Marin cum vede d-sa organizația Gărzii de Fier.

Martorul a declarat că n'a avut, ca ministru de interne, să se ocupe de activitatea Gărzii, ci numai de mișcările studențești. D-sa și tot guvernul lorga era de părerea că studențimea nu trebuie să facă politică. Garda a pus candidatură la alegerile parțiale dela Tutova și Neamț. D-sa n'a luat în contra ei nicio măsură.

În timpul guvernării noastre Garda de Fier s'a bucurat de libertate deplină în alegeri. Au fost mici abuzuri și maltratări, cari n'au fost însă ordonate de centru, ci se datoresc iperzelului de totdeauna al organelor de execuție.

Întrebat dacă consideră dizolvarea legală sau ilegală, d. Argetoianu a declarat că o consideră un act ilegal, deoarece nu găsește legea pe care se poate baza ordinul de dizolvare dat de guvern. Garda de Fier a fost o organizație legală care nu poate fi

dizolvată fără un motiv bine stabilit.

În plus, dizolvarea a fost și inoportună.

Eu dacă aș fi fost ministru de interne în trecutele alegeri, primul lucru care l-aș fi făcut ar fi fost să închei cartel electoral cu Garda de Fier. Dar și fără cartel electoral, garantez că n'ar fi intrat în parlament mai mult de 7-8 gardiști.

La sfârșit, fostul ministru de interne a făcut declarații despre generalul Cantacuzino, spunând că dacă ar fi fost într'adevăr un complot, nu s'ar mai fi întâmplat ce s'a întâmplat deoarece generalul vorbește prea multe.

Declarațiile d-lui general Cihoski

Fostul ministru de război generalul Cihoski a arătat despre d. Nichifor Crainic că e un mare naționalist, monarhist și om de ordine, iar despre general Cantacuzino a spus următoarele:

— Il cunosc bine. Este o natură expansivă, este un suflet curat, inzebrat cu sentimente

NU PIERDEȚI RARA OCAZIE!!!

C u n u m a i :

495 Lei, cls. III **700** Lei, cls. II

ORADEA—BUCUREȘTI DUS și INTORS

Plecarea la 15 Aprilie 1934, dela Satu-Mare la orele 3, dela Oradea la orele 6 și sosirea la București în aceeași zi, la orele 20. — Plecarea înapoi dela București, în ziua de 18 Aprilie 1934, la orele 20 și sosirea la Oradea și Satu-Mare, cu același timp de mers, de tren rapid

Inscrierile până la

10 Aprilie 1934, la

Biroul de voiaj »DACIA« Bdl. Regele Ferdinand No. 9, Oradea

Tren de propagandă cu viteză de rapid

și cu opriri la: Ciucea, Cluj, Războieni, Teiuș, Copșa-Mică, Sighișoara, Brașov, Sinaia, București

In ajun de alegeri comunale

— Mari frământări la național-tărăniști... dar nici guvernamentali nu se lasă mai pe jos! —

Impăcarea dintre d. d. Vaida și Maniu s'o fi făcut ea... cum s'a făcut; însă, armonia cadrelor bănățene și în deosebi a celor din Timiș-Torontal, e încă departe de a lua forma faptului implinit. Mai mult, adversitățile iscate din vechi hărte personale tind a aduce surprize și radicale schimbări în conducerea locală. Cei cari par cu mai multe șanse... a fi aruncați peste bord, — bineînțeles dacă Bucureștii nu vor găsi o soluție mai echitabilă, — sânt: d-nii Sever Bocu și intimitii d-sale prieteni. Rămâne de văzut însă, repetăm: ce va hotărî conducerea centrală a partidului și, nici vorbă, dacă va reuși să-și impună soluția pe care o va crede mai nimerită.

...Până atunci, circulă la Timișoara, dela o zi la alta: o mulțime de nume de viitori șefi

ai organizației locale, ca al d-lui general Domășneanu, d. dr. Căndea, etc.

La liberali

Până acum câteva zile, în rândurile guvernamentaliilor, — al celor înscăunați, — domnea mare optimism. Le scontau atât de reușite cele două lovături... de berbec, cu cari s'au încercat concomitent spargerea blocului georgist și al d-lui Oprea, încât, cei cari le-au „aranjat“ (fără efect), se și frecau în palme, radioși.

Bucuria, le-a fost însă, de prea scurtă durată...

Cel solicitat, — delu georgisti, — pentru postul de prefect al județului, după ce i-a lăsat pe mandatarii unor asemenea tratative să sperie că l-au convins... i-a refuzat net, spunându-le că nici prin cap

nu i-a trecut să comită vr'un act de oportunism, tocmai dânsul, devotat principiilor cari-l leagă atât de președintele organizației cât și de d. George Brătianu.

Intrucât îi privește pe d. d. d-r Milețici, Cinghița și părintele Golumba, solicitați pentru locurile de consilieri la comună, Camera de industrie și comerț și la județ, la fel, din capul locului, toți trei au refuzat categoric ofertele ce li s'au făcut cu deosebită insistență.

În atare condițiuni, ușor se poate prevedea: cari vor fi sortii de izbândă la alegerile comunale, pentru guvernamentali imbronști, — dacă, bineînțeles vor avea loc alegerile, la sfârșitul lunii viitoare, cum se anunță, dela centru.

Pelerinaj la Feredeul dela Șiria

În vederea apropierei praznicului Sfintei Invieri și a începerii serviciilor divine, prin aceasta anunțăm pe cucernicii creștini și pe frații „Oastei Domnului“ cari doresc să ia parte la sfintele slujbe, că începând de Dumineca Floriilor serviciile divine se vor continua în toate Duminecele și sărbătorile de peste vară până la praznicul „Intrării în biserică.“ Inceputul se va face regulat la ora 6 dimineața, cu sf. utrenie, continuându-se cu sf. liturghie, sfântirea apei și sf. vecernie.

Pentru sf. și marea săptămână a sf. patimi, serviciile religioase încep în Vinerea sf. patimi cu ceasurile și toate slujbele din această sfântă și mare zi. Iar slujba sfintei invierii se va începe la ora 12 noaptea continuându-se cu sf. liturghie și încheindu-se cu împărtășirea credincioșilor și sfântirea apei.

În Lunia Paștilor se va face sf. utrenie și liturghia precum și Vineri când e ziua sfântului isvor.

Paraclisul Sfântul Gheorghe la 30 Martie 1934.

Pr. Nicolae Biru

1000 posturi vacante la direcția financiară Timișoara

Direcțiunea regională fiscală din Timișoara, aduce la cunoștință că la această direcțiune fiind vacante 1000 locuri de agenți și impiegați fiscali, doritorii de a ocupa asemenea posturi sunt rugați a-și înainta cererile în scris cel mai târziu până la data de 5 Aprilie a. c. cu toate actele necesare. Condițiunile de admitere se pot vedea la secretariatul direcțiunei financiare. Pentru impiegați se cere minimum bacalaureatul, iar pentru agenții fiscali absolvența gimnaziului de 4 clase.

Alte arestări în legătură cu afacerea Stavisky

Paris. În urma riguroaselor cercetări ale Siguranței generale, misterul asasinării consilierului Prince dela Curtea de Apel din Paris, — care a cercetat excocheriile celebrului Stavisky. — începe să se lămurască.

Siguranța generală a audiat ieri patru persoane suspecte, în legătură cu asasinarea consilierului.

Declarațiile făcute de cele patru persoane suspecte au determinat noi cercetări. Interogarea lor a durat toată noaptea, iar azi dimineață s'a emis împotriva lor mandate de arestare. Dintre cei patru indivizi audiați, trei sunt din Paris, iar unul din Marsilia.

Siguranța a refuzat să dea detalii asupra identității persoanelor audiate, precum și asupra cuprinsului declarațiilor lor.

Magistrații din Dijon, însărcinați cu anchetarea afacerii Prince, au fost chemați de urgență la Paris, unde au sosit azi dimineață la ora 6.

În legătură cu aceste arestări, ziarele engleze din Londra arată că ar fi vorba de arestarea unor bookmakeri, cari ar fi inculpați de asasinat, furt și complicitate.

SPORT

Foot-ball

Programul dela Paștile catolice

Matchuri amicale și pentru „Cupa României“

Arad. Intâia zi a Paștilor catolice va cunoaște un interesant match pentru cupă, între Olimpia din București și Transilvania din localitate.

Formația bucureștenilor joacă la Arad pentru prima oară. În clasamentul onoarei din Capitală ocupă un loc destul de onorabil, fiind printre cele mai serioase concurențe la titlul de campion al Bucureștilor.

Matchul va fi arbitrat de d. Romulus Antoniaș (Timișoara).

Transilvania va alinia formația: Turi, — Gabor, Soll, — Hess, Mihailovici, Horvath, — Ivanov, Bodi, Ilin, Nicoară, Manicel.

Înainte de matchul pentru Cupă, — pe terenul Gloria Cfr., — Unirea se va întâlni cu AMEFA comb.

Luni, a doua zi de Paști, Gloria Cfr. va susține un match amical cu Ripensia din Timișoara.

Valoarea timișorenilor este prea cunoscută arădanilor, ca să mai insistăm asupra ei.

Matchul de Luni ne va arăta doar în ce măsură s'au ridicat jucătorii Gloriei după matchul lamentabil cu C.A.O. (1:6), căci victoria de 3 la 0 asupra formației divizionare din Tg.-Murăș, nu este „ceva“ care să-i facă pe suporterii arădanilor să creadă că „cei 11“ sunt în formă.

Deaceea se așteaptă cu nerăbdare matchul de Luni, ca să se vadă ce pot produce în fața unei formații de talia Ripensiei!

Timișorenii, despre cari dela un timp incoace nu se vorbește chiar de bine, — vor căuta să producă un joc de „profi“ și de campioni naționali, mai ales că se vor mai întâlni la dânsii acasă cu Gloria la 1 Iulie pentru Divizia Națională.

În toamnă, la Arad, au câștigat la 3:1.

Toamna trecută, cu ocazia matchurilor consumatei Divizii Naționale, timișorenii au pierdut la 3:4, iar în primăvară au reușit să-și ia revanșa la 4:1.

Un pronostic pentru matchul de Luni ar fi destul de greu de dat!.

Normal ar fi o victorie timișoreană, însă mingea-i rotundă și surprizele vin de multe ori pe neașteptate.

Orade. — Azi, Sâmbătă 31 crt., puternica formație maghiară Szeged FC va debuta într'un match amical contra Crișanei.

Prin prizma matchurilor anterioare: Crișana—U 1:0, U—Szeged FC 1:1. (Match consumat Joi la Cluj. Punctul românesc a fost înscris de Sepi II), orădanii sunt favoriții matchului, mai ales amintându-ne că Crișana nu prea cedează echipelor din Ungaria. (Crișana—Ferencváros 3:1!!)

Duminecă, „Sticla“ din Diosânmartin va fi o pradă ușoară pentru Crișana. Matchul contează pentru Cupă și va fi condus de d. A. Mureșan (Cluj).

Luni, Stăruința va juca cu Szeged FC. Echipa orădană va fi întărită cu Baratky și Nagy dela Crișana.

Matchurile din cele trei zile încep la ora 4 p. m. pe terenul „Regele Carol II“.

Timișoara. — Cele două zile ale Paștilor catolice vor înregistra două matchuri pentru „Cupa României“: Avântul

(Buzău)—Chinezul, arb. Țunea (Caransebeș) și Sp. Studențesc (Buc.)—CAT, arb. Gh. Benția.

Electrică va juca Duminecă pentru Cupă la Ploiești cu Tricolor. Arbitrează d. Gh. Bușu (București). Sunt puține speranțe de o victorie timișoreană.

Ripensia, în prima zi de Paști, joacă la Sibiu contra Șoimilor. Matchul contează atât pentru Cupă cât și pentru Divizia Națională... Deci 4 puncte bune profesioniștilor.

Lugoș. — AMEFA (Arad) va avea o grea sarcină la matchul cu Vulturii. (Match pentru „Cupa României“). A doua zi arădanii vor întâlni reprezentativa Lugoșului.

După toate probabilitățile vor pierde pe ambele!

Sătmar. — Harnica formație locală Olimpia CFR, după victoria dela Arad asupra S.G.A. 3:1, va întâlni în al doilea match pentru Cupa României echipa divizionară Brașovia.

Având în vedere că susțin matchul pe terenul propriu, iar Brașovia este o formație destul de slabă, victoria nu le poate scăpa localnicilor.

Va arbitra d. Fărcaș (Orade).

București. — CA Orade se va întâlni Duminecă pentru Cupă cu Unirea-Tricolor. Este cel mai interesant match al zilei, ambii combatanți—vechi rivali,—(Un.-Tr.—CAO 1:1, match pentru Divizie la Orade, în toamnă), vor căuta să termine cât mai onorabil.

Cu arbitrajul a fost delegat d. Radu Istrati (București).

Azi, Sâmbătă 31 crt., Venuș va întâlni tot pentru Cupă pe Mihai Viteazul din Alba-Iulia. Probabil ca bucureștenii să câștige tot la 10:2 ca asupra Tricolorului ploieștean.

Valea Jiului. — La Petroșani Jiul va găzdui formația ACFR din Brașov pentru Cupa României. Arbitrează d. C. Rădulescu (București).

La Simeria Gloria CFR va întâlni Duminecă într'un match amical formația cefeștilor localii. Să nu se încredă prea mult arădanii chiar înainte de matchul cu Ripensia, căci CFR Simeria nu este o echipă tocmai cum se crede.

Și să-și aducă numai aminte jucătorii Gloriei ce-au pățit cu Jiul la Petroșani acum două săptămâni...

Adrian

In atenția radiofoniștilor

Oficiul poștal din Arad anunță. Constatând ca o parte dintr-un d-nii abonați radiofoniști nu au achitat nici până azi, atât abonamentul pe anul 1933 cât și abonamentul pe anul curent, aduce la cunoștința tuturor, că dacă cel mai târziu până la 1 Aprilie a.c. nu se vor achita aceste taxe suntem forțați a lua măsuri pentru anularea autorizațiilor, confiscarea aparatelor lor și trimiterea celor în cauză în fața Justiției.

Totodată se aduce la cunoștința abonaților că taxele de abonament sa achită numai la oficiile poștale, aceste nu s'incasează la domiciliu.

Dirigente: Al. Furnic

Citiți și răspândiți „E C O U L“